

МІХНЕНКО Н.А., магістрантка

mikhnenko.n@icloud.com

Науковий керівник – **ГРИНЧУК Ю.С.**, д-р екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Соціальна відповідальність підприємств і організацій – це гарантія сталого соціально-економічного розвитку, удосконалення трудових відносин, дотримання прав людини, покращення якості життя. Концепція сталого розвитку може бути реалізованою, якщо учасники економічних відносин створять позитивний імідж підприємства на ринку, дотримуючись усіх норм соціальної відповідальності.

Ключові слова: соціальна політика, корпоративна відповідальність, етичний кодекс, сталий розвиток, трудові відносини.

В умовах пандемії роль соціальної відповідальності підприємства виходить на перший план. Експерти-економісти стверджують, що світ змінюється в умовах карантину. Організаціям доведеться переосмислити власну кадрову, маркетингову, облікову політики. Потреба у етичності бізнесу та високій соціальній відповідальності поступово посилюється. Це сприяє утворенню надійної основи для сталого розвитку українських підприємств і організацій.

Для інформаційного забезпечення соціальної діяльності суб'єктів господарювання з'явився такий вид бухгалтерського обліку, як соціальний облік. Він відображає господарську діяльність в рамках використання, розвитку, збереження трудових ресурсів організації з урахуванням економічного та екологічного забезпечення їх реалізації.

В сучасному світі вимоги до соціальної відповідальності викликають необхідність покращення соціальної політики та корпоративної стратегії, розглядаючи витрати коштів на соціальні потреби як інвестування майбутнє.

Корпоративно-соціальну відповідальність в українському контексті можна визначити як таку, що діє на трьох основних рівнях:

- дотримання юридичних зобов'язань перед державою та суспільством (сплата податків, охорона праці, права працівників, права споживачів, екологічні норми) та галузевих стандартів;
- мінімізація або усунення негативного впливу економіки на суспільство та управління ризиками (наприклад, порушення прав людини або забруднення навколишнього середовища);
- посилення позитивного впливу економіки на суспільство та створення вартості за допомогою інновацій, інвестицій та партнерства з метою соціального та екологічного добробуту (наприклад, створення робочих місць, соціальний та економічний розвиток, вирішення конфліктів) [1].

Більшість вітчизняних соціально-відповідальних організацій, дотримуються етичного кодексу, допомагаючи будувати здорове майбутнє. Місія підприємства полягає в покращенні якості життя споживачів, створенні якісних та безпечних товарів.

Девіз сучасних підприємств: «Відповідальність за майбутнє». Соціальна відповідальність таких компаній спрямована на збереження та примноження здоров'я нації, раціональне використання довкілля та природних ресурсів, надання соціальних гарантій. Ціннісна база розвитку людських ресурсів компанії характеризується основними категоріями: безпекою, цілісністю, ефективністю та лідерством. Мета компаній – це підвищення рівня освіти та культури українців та забезпечення належних умов навчання у сільських та міських навчальних закладах. Виникає необхідність в системній та постійній підтримці (ремонт шкіл, придбання спортивного інвентарю, підручників, організація шкільного харчування, забезпечення питною водою, обладнання шкільних їadalень та лікарняних кабінетів).

Виділяють дві форми прояву соціальної відповідальності:

1) внутрішню – передбачає всі соціально-відповідальні дії керівництва відносно своїх підлеглих;

2) зовнішню – передбачає встановлення довгострокових відносин із зовнішніми стейкхол-

дерами та реалізацію спонсорства, охорони навколошнього середовища, співпрацю з місцевою владою, волонтерську роботу, відповіальність перед споживачами.

Таким чином, соціальна відповіальність допомагає зробити роботу підприємства більш ефективнішою з позиції процесів та зрозумілішою з погляду зовнішнього сприйняття.

Список літератури

1. Лазаренко О. Принципи корпоративної соціальної відповіальності: тенденції сучасного світового досвіду. Корпоративна соціальна відповіальність в Україні: експертна думка: зб. статей та рекомендацій. Київ: Стилос, 2011. 328 с.
2. Тарасенко І.О. Оцінка соціальної відповіальності бізнесу в управлінні сталим розвитком підприємства. Маркетинг в Україні. 2014. № 5. 169 с.
3. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповіальність. Навч. посіб. НТУ України «КПІ». 2015. 180 с.

УДК 005.934:663.8

МУШЕНКО М.О., магістрант

Науковий керівник – **ВИХОР М.В.**, канд. екон. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕЧНІСТЮ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ЗА ВИРОБНИЦТВА БЕЗАЛКОГОЛЬНИХ НАПОЙІВ

Обґрунтована необхідність та передумови впровадження системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР) у підприємствах із виробництва безалкогольних напоїв. Визначені конкурентні переваги для підприємств, які впровадили систему НАССР у виробництво як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Розкриті особливості впровадження системи НАССР у ТОВ «Еко-Сфера», типового підприємства із випуску безалкогольних напоїв.

Ключові слова: система управління безпечністю харчових продуктів, безалкогольні напої, конкурентні переваги, особливості впровадження.

Активний процес міжнародного співробітництва організацій всіх галузей економіки, зокрема, харчової, диктує нові правила щодо організації роботи цих підприємств. Згідно з такими правилами, компанії, які зацікавлені в успіху не лише на місцевому рівні, а й на міжнародному, повинні не тільки показувати добре результати діяльності, а й надавати докази цього. При цьому основним є факт наявності сертифіката, який підтверджує високий рівень безпеки праці та організації процесу виробництва. В області виробництва напоїв таким документом є сертифікат системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР), який дозволяє проводити аналіз ризиків і критичних контрольних точок в роботі підприємств. НАССР для безалкогольних напоїв окрім того, що виявляє причини помилок роботи після їх проведення, попереджає виникнення таких помилок.

Наявність системи управління безпечністю для споживачів виступає підтвердженням, що продукція вироблена за європейськими стандартами якості та безпечності. Для напоїв це особливо актуально, оскільки тут рівень конкуренції найбільш високий, і такий сертифікат може стати дуже суттєвою конкурентною перевагою. Крім цього, система НАССР важлива для кредиторів, власників та інвесторів. Вона підвищує привабливість такого бізнесу, що безпосередньо відбувається на вкладеннях і прибутку компанії. Нарешті, як зауважують науковці, це пропуск на міжнародні ринки, який дозволяє не тільки розширити межі своєї діяльності і отримати нових клієнтів, а й отримати безцінний досвід від провідних організацій даної галузі. Все це відбувається на загальному статусі країни, тому органи державної влади також уважно стежать за тим, щоб ключові підприємства галузі безалкогольних напоїв пройшли сертифікацію за системою НАССР [1].

Наразі системи управління безпечністю харчових продуктів застосовують практично в усьому світі як надійний захист споживачів від небезпек, які можуть супроводжувати харчову продукцію. Запровадження систем управління безпечністю харчових продуктів вимагає законодавство Європейського Союзу, США, Канади, Японії, Нової Зеландії та багатьох інших країн світу.